

Vides ministrijas (VIDM) funkcijas un to izvērtējums

Valsts sekretārs
Guntis Puķītis

VIDM resors uz 01.06.2010. (štata vietu skaits)

Vides ministrija

(162)

Pārraudzībā esošās institūcijas

Valsts vides dienests (310)

Vides pārraudzības valsts birojs (17)

Valsts aģentūra Latvijas dabas muzejs (50)

Valsts aģentūra Nacionālais botāniskais dārzs (100)

Latvijas hidroekoloģijas institūts

Pakļautībā esošās institūcijas

Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (7)

Dabas aizsardzības pārvalde (135)

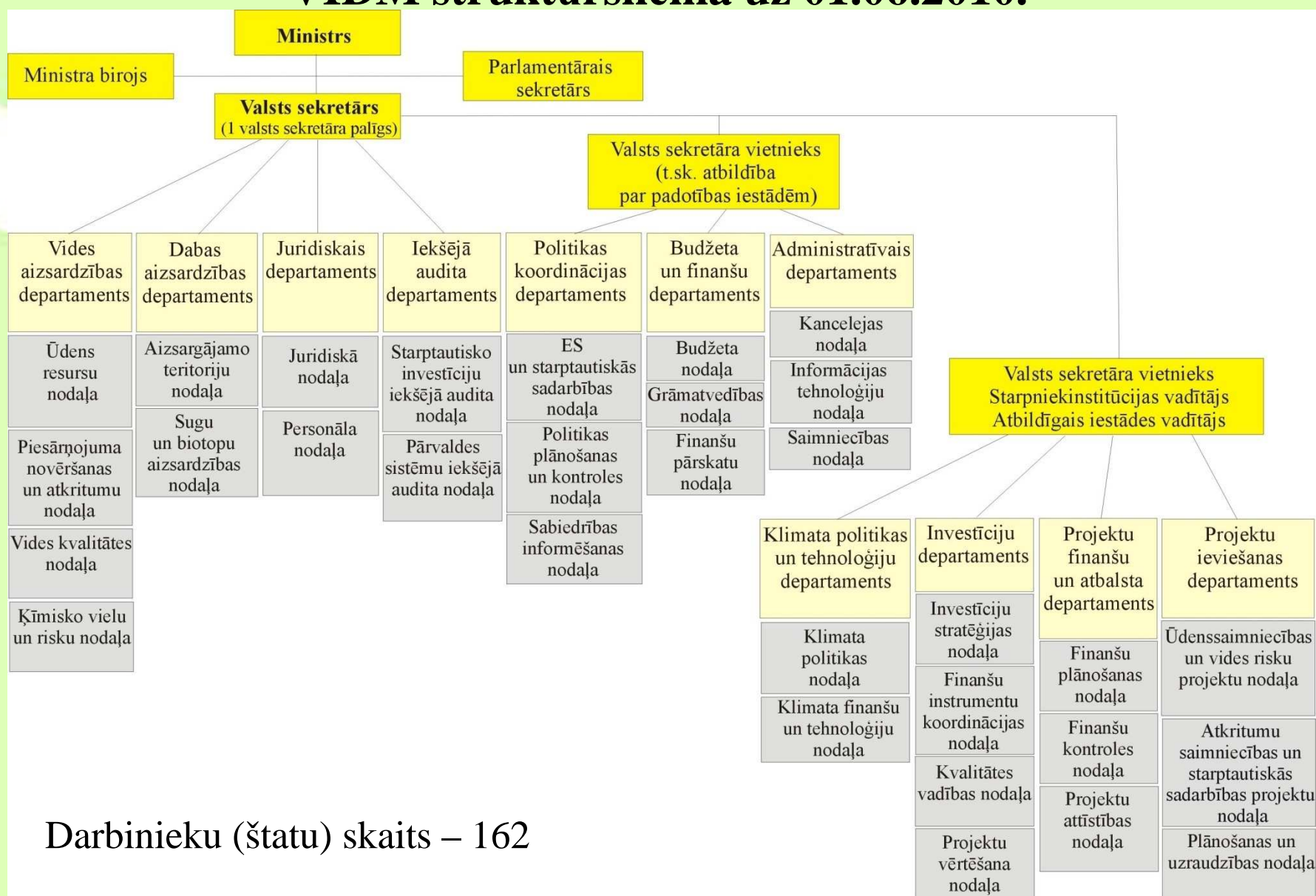
Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās (uzņēmēsabiedrībās):

Vides projekti

Vides Investīciju fonds

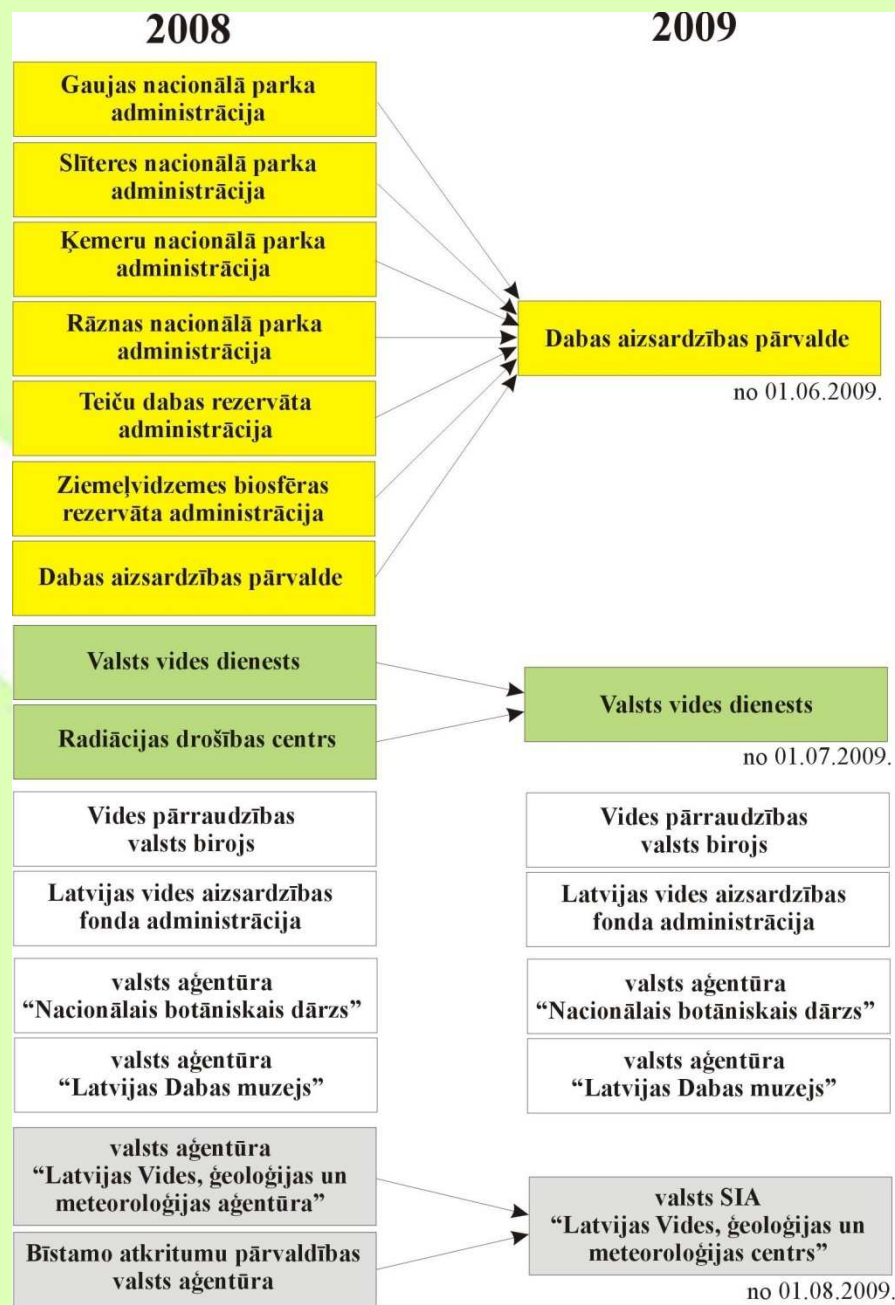
Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

VIDM struktūrshēma uz 01.06.2010.

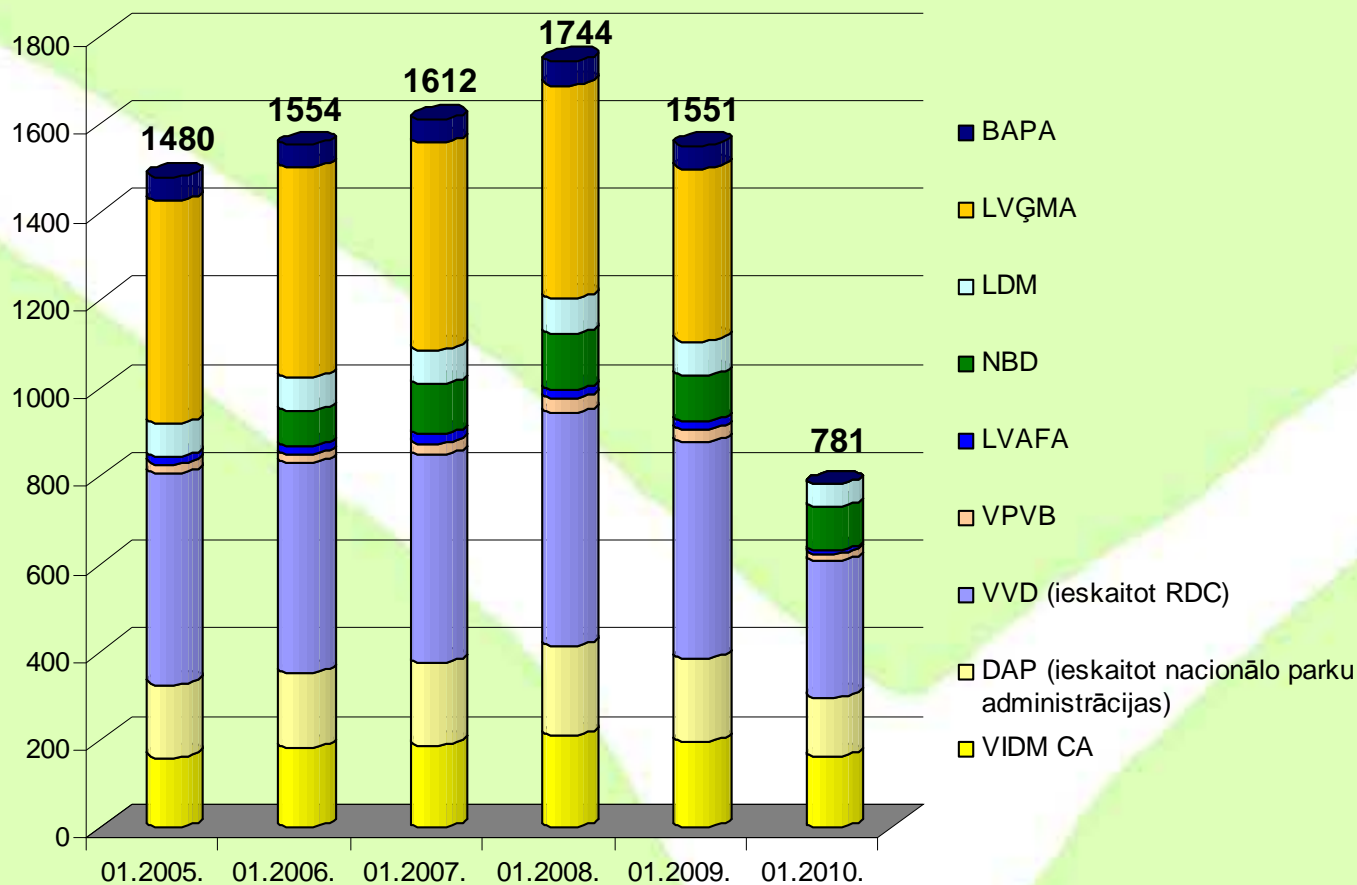
Darbinieku (štatū) skaits – 162

Veiktās reorganizācijas

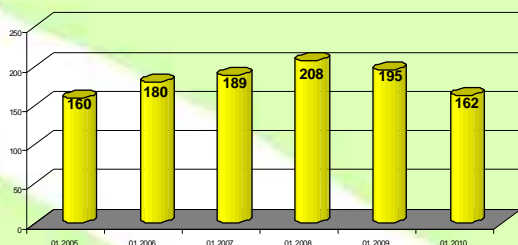
Nodarbināto skaita dinamika 2005.-2010.gadā

VIDM resorā nodarbināto skaita dinamika

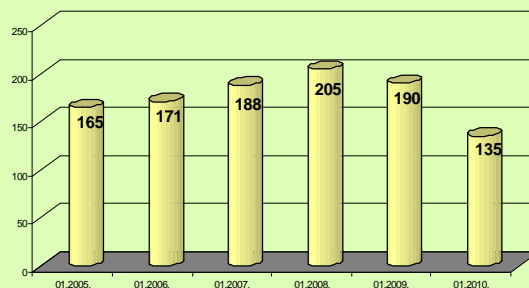

Nodarbināto skaita dinamika 2005.-2010.gadā

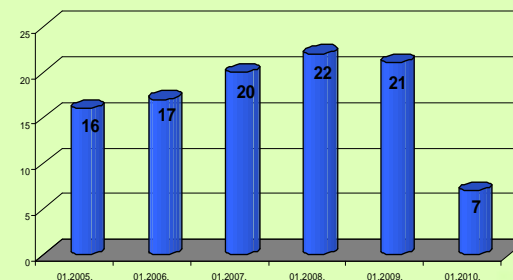
VIDM centrālais aparāts

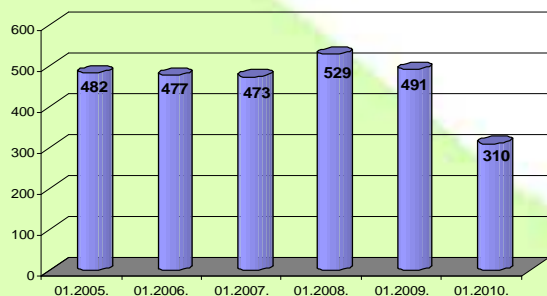
DAP (ieskaitot nacionālo parku administrācijas)

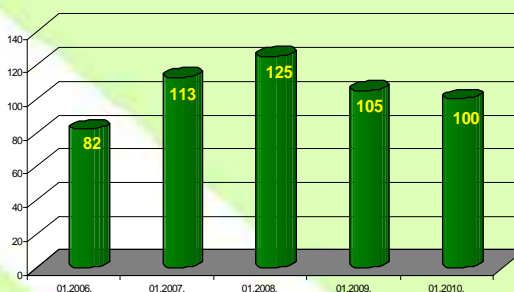
Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija

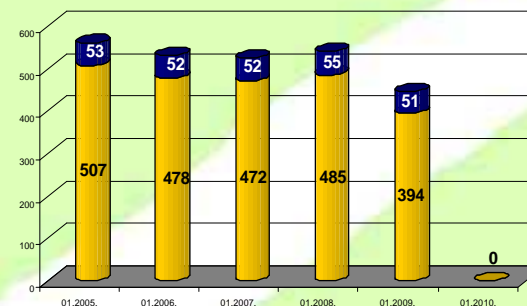
VVD (ieskaitot RDC)

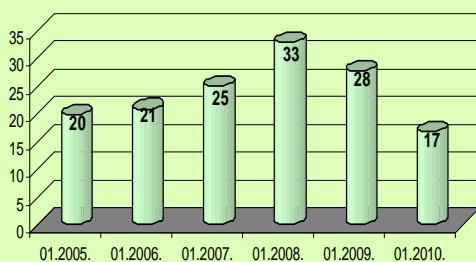
Nacionālais botāniskais dārzs

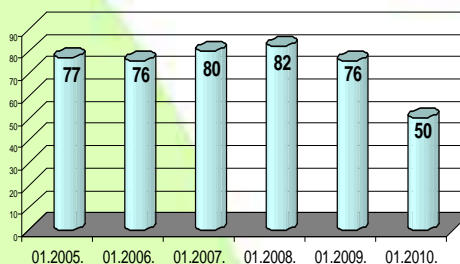
LVĢMA BAPA

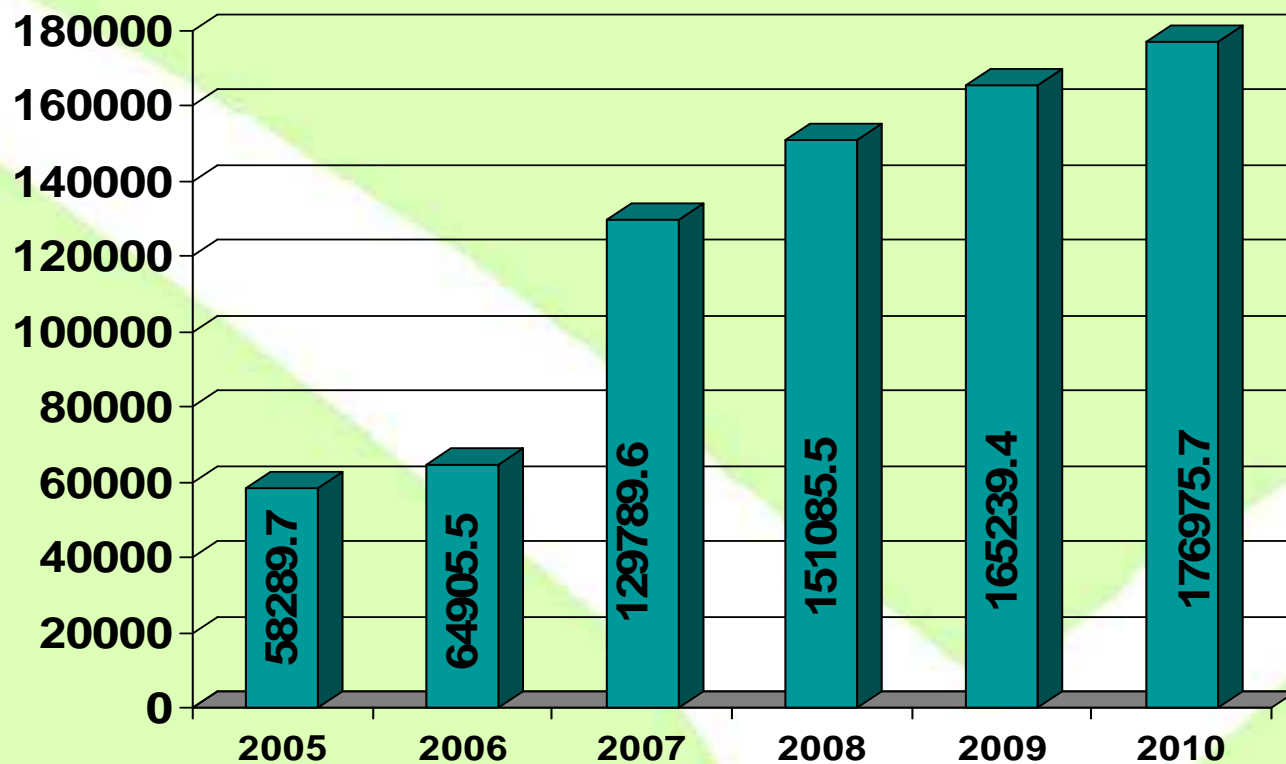
Vides pārraudzības valsts birojs

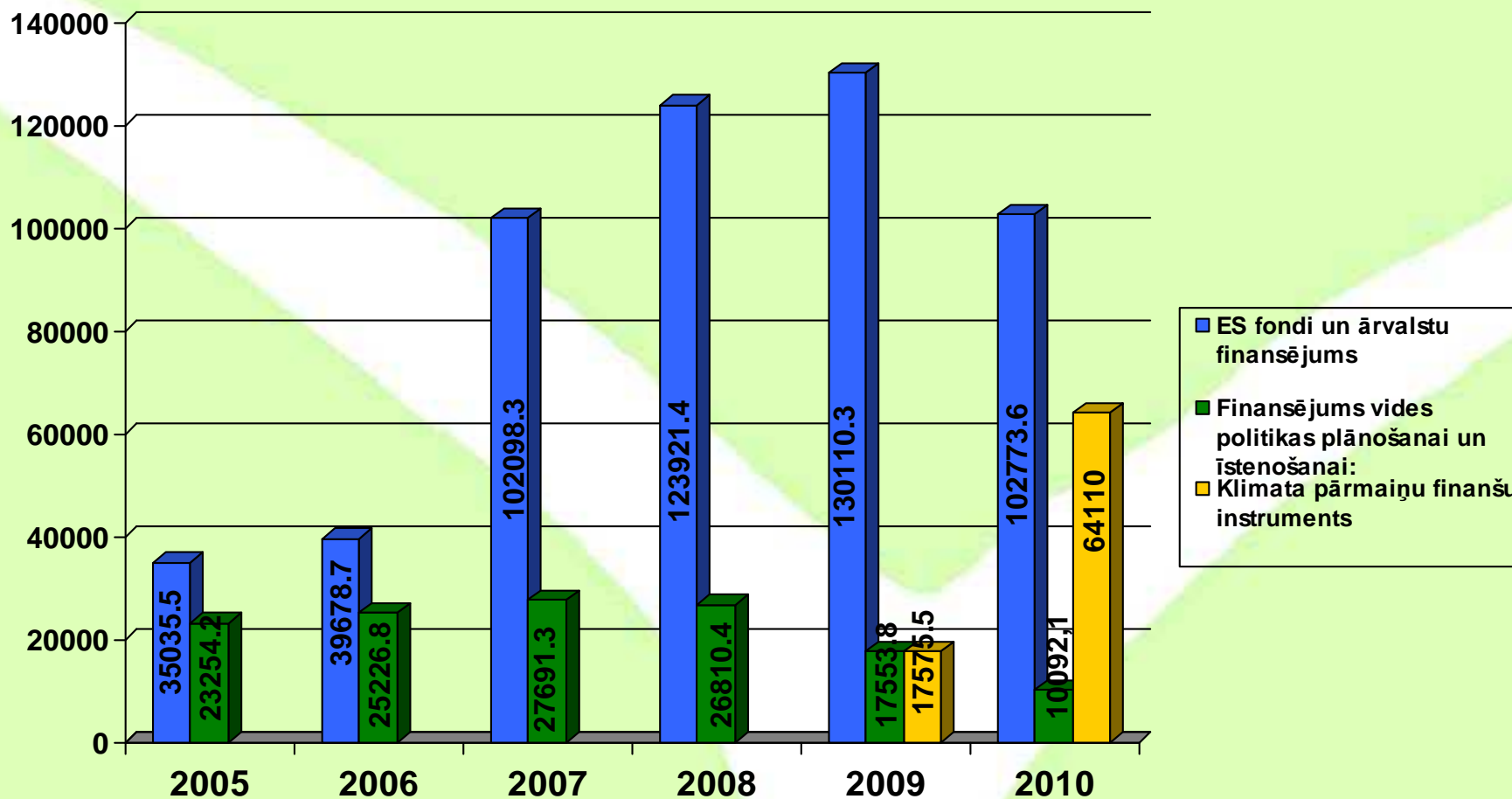
Latvijas Dabas muzejs

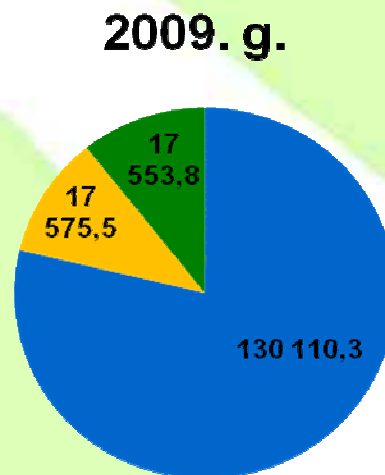
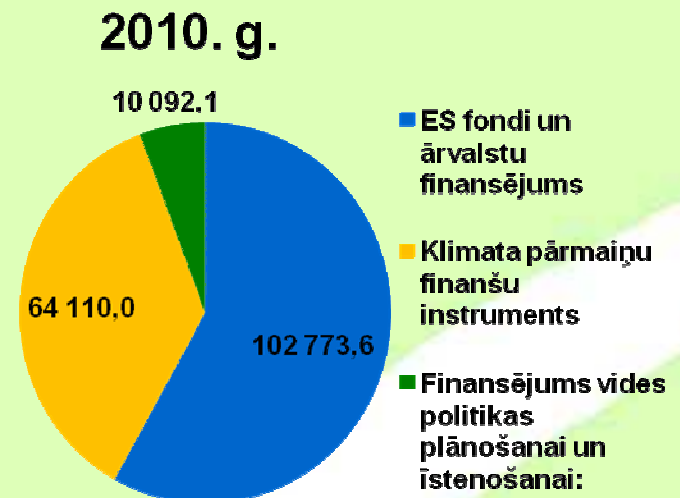
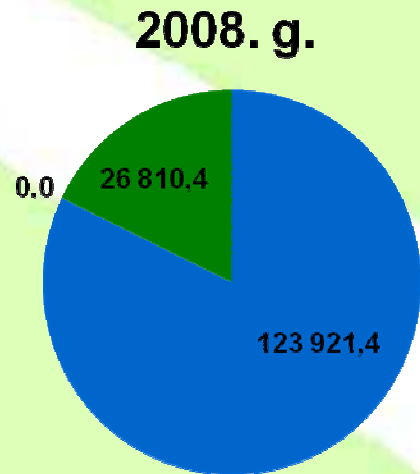
Vides ministrijas budžeta dinamika 2005. – 2010.gadā (tūkst. Ls)

Vides ministrijas budžeta dinamika 2005. – 2010.gadā (tūkst. Ls)

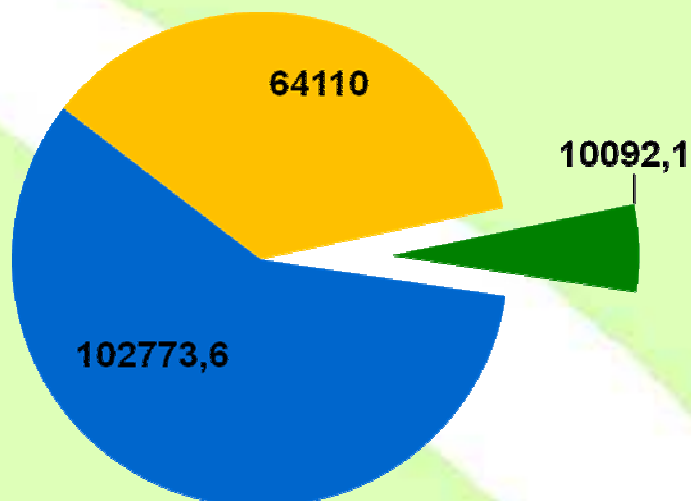

Vides ministrijas budžeta izdevumu struktūra 2008. – 2010.gadā (tūkst. Ls)

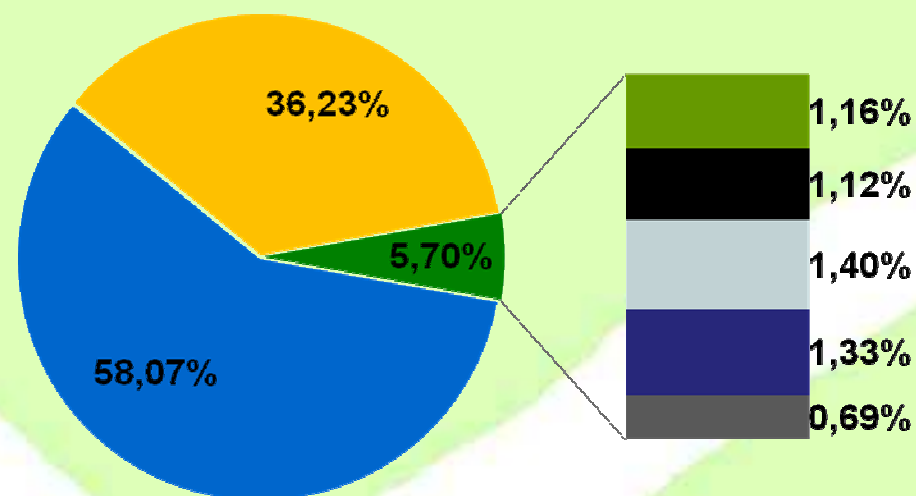

- ES fondi un ārvalstu finansējums
- Klimata pārmaiņu finanšu instruments
- Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

2010. gada budžeta izdevumu struktūra

- Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai
- ES fondi un ārvalstu finansējums
- Klimata pārmaiņu finanšu instruments

- Nozaru vadība
- Vides aizsardzības fonds
- Vides politikas īstenošana
- Dabas aizsardzība
- Meteoroloģija un bīstamo atkritumu pārvaldība

VIDM iestādēs 2008.-2010.gadā veiktais samazinājums valsts pamatfunkciju īstenošanai (absolūtos skaitļos un %)

Iestādes	2008. gads	2009.gads	2010.gads	Samazinājums 2010.g.pret 2008.g.	Samazinājums %
Vides ministrijas iestādes (neiekļaujot VAF un ES projektus)	26 557 375	17 508 904	10 092 090	-16 465 285	-62
Virs 1 milj.latu					
VIDM Centrālais aparāts	3 308 539	2 715 636	2 060 296	-1 248 243	-38
Valsts vides dienests	4 196 952	3 209 676	2 281 755	-1 915 197	-46
Dabas aizsardzības pārvalde	2 450 059	2 075 102	1 537 235	-912 824	-37
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra	3 906 620	2 077 584		-3 906 620	-100
Zem 1 milj.latu					
Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācija	415 261	285 342	173 310	-241 951	-58
Vides pārraudzības valsts birojs	381 434	283 200	197 988	-183 446	-48
Nacionālais botāniskais dārzs	756 943	593 180	455 972	-300 971	-40
Latvijas Dabas muzejs	601 191	488 294	359 406	-241 785	-40
Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūra	1 457 237	465 842		-1 457 237	-100
Radiācijas drošības centrs	398 688	115 029		-398 688	-100
*Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"		809 951	1 223 562	1 223 562	0
Vides aizsardzības programmas (LVAf)	8 684 451	4 390 068	1 802 566	-6 881 885	-79

Igaunijas Vides ministrijas dati

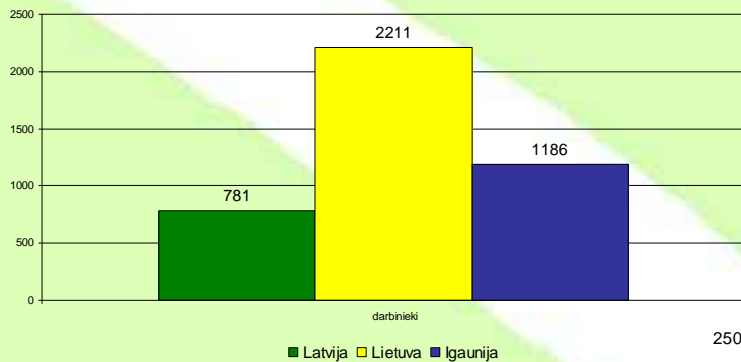
2010.gada dati	Darbinieku skaits	Budžets, LVL
Vides ministrija (ieskaitot Zivju resursu departamentu - 10 darbinieki, un Mežu apsaimniekošanas departamentu (7 darbinieki)	219	112 811 781
Vides pārvalde (t.sk. atļauju izsniegšana, ĪADT apsaimniekošana)	411	7 455 102
Vides inspekcija (kontrolē un uzraudzība)	237	3 781 420
Vides informācijas centrs	100	2 365 455
Meteoroloģijas un hidroloģijas institūts	208	1 755 973
Dabas vēstures muzejs	28	257 700
Zemes pārvalde (teritoriju plānošana)	284	7 992 770
Zivju ferma "Polula"	10	127 936
Kopā resorā:	1497	136 548 137
t.sk. ES fondi:		82 666 717
Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai:		53 881 419
<i>Kopā, salīdzinot Latvijai atbilstošās kompetences jomas:</i>	1186	128 427 431

Lietuvas Vides ministrijas dati

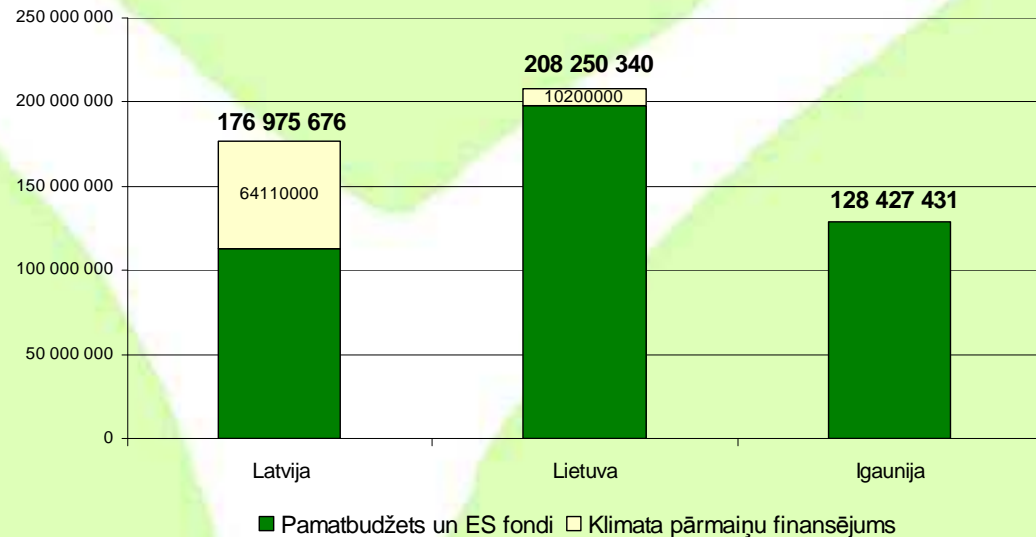
2010. gada dati	Darbinieku skaits	Budžets, LVL
Vides ministrija (ieskaitot Būvniecības un mājokļu departamentu - 21 darbinieks; Teritoriju plānošanas, pilsētvides un arhitektūras departamentu - 9 darbinieki; Mežu departamentu - 17 darbinieki). Kodoldrošības un atjaunojamo energoresursu jautājumi - Enerģētikas ministrijas kompetencē.	250	3 680 364
Vides projektu apsaimniekošanas aģentūra (ieskaitot ES fondu finansējumu)	78	174 166 020
Vides aizsardzības aģentūra (vides monitorings, piesārņojuma novēršana, upju baseinu apsaimniekošana)	199	1 999 404
Valsts vides aizsardzības kontroles 8 reģionālie departamenti	750	5 613 672
Lietuvas Vides investīciju fonds	12	1 224 000
ĪADT apsaimniekošanas iestādes	446	3 263 184
Aizsargājamo dabas objektu budžeta programma (Akmens muzejs; Zooloģijas muzejs; Kodolmuzejs un Augu gēnu banka)	118	725 424
Hidrometeoroloģijas novērojumi un prognozes	298	1 120 368
Valsts ģeoloģijas dienests	107	893 928
Īpašā klimata pārmaiņu programma	-	10 200 000
Īpašā vides aizsardzības atbalsta programma	-	1 734 000
Īpašā atkritumu produktu un iepakojuma atkritumu programma	-	2 856 000
Īpašā programma vides budžeta iestāžu maksas pakalpojumiem	-	773 976
Valsts mežu dienests	103	3 264 000
Teritoriju plānošanas un būvniecības inspekcija	263	2 501 652
Īpašā daudzdzīvokļu māju modernizācijas programma - Mājokļu un pilsētvides attīstības aģentūra (ieskaitot ES fondu finansējumu)	29	7 741 392
Nacionālās standartizācijas sistēmas attīstība - Lietuvas standartizācijas departaments	58	509 388
Akreditācijas sistēmas īstenošana un attīstība - Nacionālais akreditācijas birojs	12	127 908
Būvniecības un mājokļu politikas īstenošanas tehniskās standartizācijas budžeta programma	-	20 400
Kopā resorā:	2723	222 415 080
Kopā, salīdzinot Latvijai atbilstošās kompetences jomas:	2211	208 250 340

Latvijas, Lietuvas un Igaunijas salīdzinājums

Darbinieku skaits 2010.gadā

Budžeta finansējums 2010.gadā

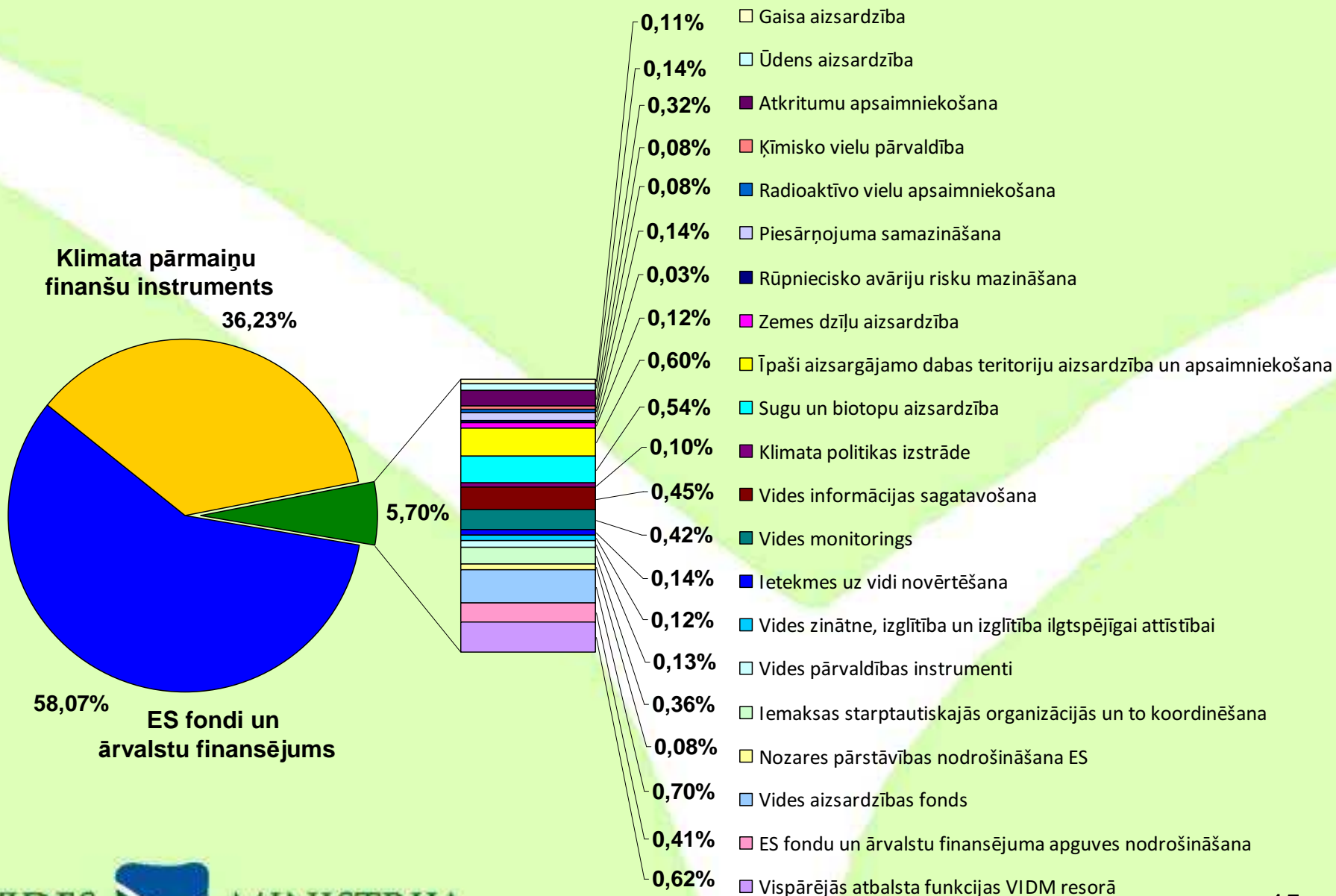

! Piezīme:

klimata pārmaiņu finansējums:

- ***Lietuvā - 10,2 Mj.LVL;***
- ***Igaunijā – 0 LVL;***
- ***Latvijā 64,11 Mj.LVL***

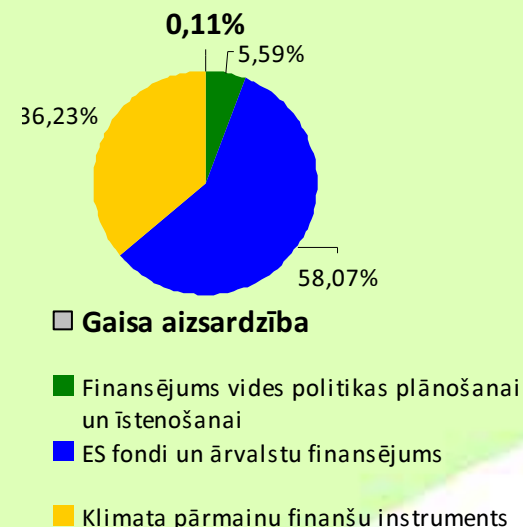
Funkciju grupas

Gaisa aizsardzība

(719., 778.funkcija)

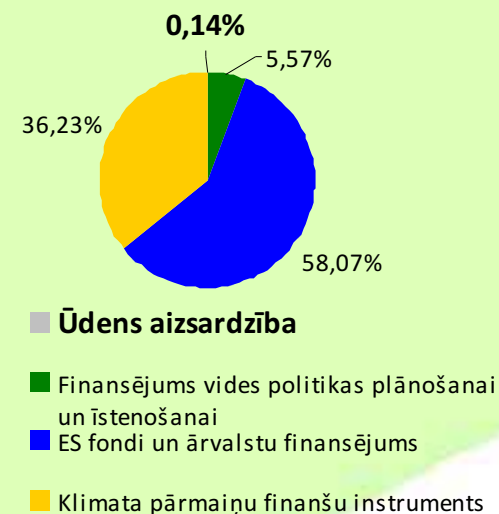
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 3 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 24 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – novērst piesārņojuma rašanos, samazināt emisijas gaisā, t.sk. trokšņa emisijas
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - gaiss ir publisks dabas resurss, piesārņots, putekļiem piesātināts gaiss negatīvi ietekmē cilvēka veselību, palielinājušās iedzīvotāju sūdzības par gaisa piesārņojumu ar smakām, putekļiem;
 - gaisa piesārņojumam ir pārrobežu ietekme;
 - ozona slāņa samazināšanās un emisijas gaisā veicina klimata pārmaiņas;
 - netiks nodrošināta Latvijas interešu pārstāvība starptautisko saistību izpildē;
 - Latvija var zaudēt iespēju pārdot citām valstīm SEG emisiju kvotas, kas var būt par papildinājumu valsts budžetam

Ūdens aizsardzība

(721., 779. funkcija)

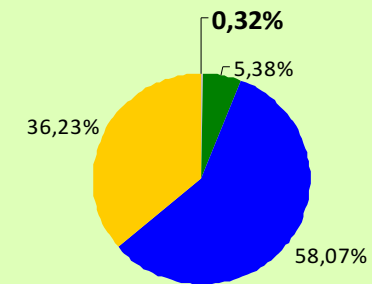
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 5 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 15 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – nodrošināt labu ūdeņu kvalitāti, apzināt un pārvaldīt plūdu riskus, prioritāšu definēšana un līdzekļu novirze aktuālāko jautājumu risināšanai
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - netiks uzraudzīta ūdens izmantošana, kas var novest pie ūdens resursu daudzuma izmaiņām (ūdens līmeņa pazemināšanās, paaugstināšanās, ūdensobjektu izžūšana);
 - no ūdens kvalitātes un kvantitātes ir atkarīgi citi dabas resursi (zivis, augi, dzīvnieki, meži);
 - ūdens trūkums un kvalitātes problēmas rada tiešus draudus iedzīvotāju dzīvībai un veselībai (epidēmijas);
 - tā kā ES ūdeņu aizsardzības tiesību sistēma pieļauj dalībvalstīm nacionālās prasības noteikt stingrākas nekā kopīgajā regulējumā, pastāv risks, ka uz Latviju no citām ES valstīm pārvietosies rūpnieciskie un lauksaimnieciskie ražotāji, kuru mītņos zemēs ir stingrākas prasības ūdens resursu taupīgai lietošanai un piesārņojuma novēršanai;
 - netiks uzraudzīta HES darbība, kuras var izraisīt vietēja vai valstiska mēroga avārijas;
 - bez nozares politikas pastāv risks, ka nebūsim rīcībspējīgi avārijas situācijās, kas var notikt ārpus mūsu valsts robežām un ietekmēt arī Latvijas ūdeņu kvalitāti;
 - pastāv risks, ka nespēsīm izpildīt saistības, ko esam uzņēmušies ES ūdeņu aizsardzībā un piesārņojuma samazināšanā un ka tāpēc nākamajā plānošanas periodā mums tiks piešķirts mazāk līdzekļu vai pat tiks atprasīti jau piešķirtie, kas nav nodrošinājuši saistību izpildi.

Atkritumu apsaimniekošana (1)

t.sk. izlietotais iepakojums, nolietotie transportlīdzekļi, elektrisko un elektronisko iekārtu, bateriju un akumulatoru atkritumi
(722., 780., 789., 807. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 5 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 43 darbinieki (slodzes); VPVB 1 darbinieks (slodzes); LVGMC
- **būtība** – veicināt atkritumu apjoma samazināšanos, radīto atkritumu apjoma un bīstamības samazināšanos, veicināt atkritumu dalīto vākšanu un pārstrādi, kā arī apglabāšanu videi un cilvēku dzīvībai un veselībai drošā veidā
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - tiks apdraudēta valsts drošības funkciju realizācija attiecībā uz sabiedrības labklājību un epidemioloģisko drošību (apdraudēta veselīgas vides pastāvēšana);
 - neesot kontrolei un atļauju sistēmai, atkritumi netiks šķiroti, apglabāti poligonos, bet izgāzti brīvi lauksaimniecības, meža zemēs (lētāks risinājums);
 - jau šobrīd netiek pietiekami uzraudzīta atkritumu apsaimniekošana, kā rezultātā izveidojies un turpina veidoties nelegālais atkritumu bizness, no kā cieš legālo atkritumu apsaimniekotāju (komersantu) investīcijas un komercdarbība; atkritumi nonāk nelegālās “izgāztuvēs”. Atkritumu poligonos nonāk mazāk atkritumu kā plānots, tādēļ var būt problēmas ar kredītu atdošanu un investīciju atgūšanu;
 - jau šobrīd nepietiek līdzekļi bīstamo atkritumu novietņu apkārtējās infrastruktūras pienācīgai uzturēšanai (ēku remontiem, siltuma nodrošināšanai utt.), kas īslaicīgi nav bīstami, bet ilgtermiņā neieliekot līdzekļus šajās pozīcijās, var rasties nopietnas problēmas bīstamo un radioaktīvo atkritumu drošai uzglabāšanai;
 - radīsies piesārņotās vietas, kuras nevarēs izmantot tautsaimniecībā, un to attīrīšana prasīs būtiskus finansiālus ieguldījumus gan no valsts, gan privātpersonām;
 - Latvija nespēs uzraudzīt atkritumu pārrobežu pārvadājumus, Latvija var kļūt par nelegālu citu valstu atkritumu glabātuvī, kā arī var zaudēt prestižu, pieļaujot nekontrolētu atkritumu izvešanu uz citām valstīm (finansiālu atbildību primāri uzņemas valsts, kura pieļāvusi nelegālu atkritumu izvešanu).

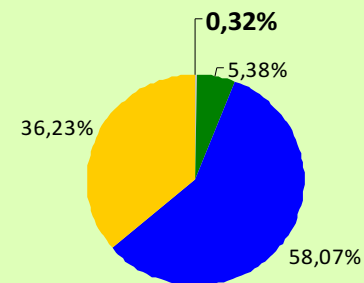
- Atkritumu apsaimniekošana
- Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai
- ES fondi un ārvalstu finansējums
- Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Atkritumu apsaimniekošana (2)

t.sk. izlietotais iepakojums, nolietotie transportlīdzekļi, elektrisko un elektronisko iekārtu, bateriju un akumulatoru atkritumi

- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**

- Latvijā atrodas 6 bīstamo atkritumu uzglabāšanas vietas (Salaspils, Gardene, Olaine, Kņava, Rīgā, Baldone), kas nodrošina valstī esošo bīstamo un radioaktīvo atkritumu kontrolētu uzglabāšanu un likvidāciju. Šie objekti ir tiešā kontrolē ne tikai valsts līmenī, bet arī EUROATOM un starptautiskajās specializētajās aģentūrās. Jebkāda šo objektu nepaturēšana valsts pārziņā radītu šaubas starptautiskā līmenī par Latvijā esošo bīstamo un radioaktīvo atkritumu izmantošanu potenciāli bīstamiem mērķiem, un nedotu pārliecību, ka šie atkritumi ir likvidēti;
- Funkcijas likvidēšanas gadījumā tiks piemērotas sankcijas, atbilstoši starptautiskajos līgumos noteiktajiem uzstādījumiem (individuāli katrā gadījumā - ES soda naudas, atsevišķās konvencijās - balsošanas tiesību atņemšana vai soda naudas);
- Tiks apdraudēta ES Kohēzijas finansējuma piesaistīšana atkritumu apsaimniekošanas pasākumu realizācijai, jo netiks izstrādāti/precizēti atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālie plāni, rezultātā kavējot ekonomiskās situācijas uzlabošanu Latvijas reģionos;
- Būtiski pasliktinās Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitāte un vides stāvoklis, pasliktinās Latvijas ekonomiskā konkurētspēja;
- Funkcijas īstenošanas pārtraukšana vai daļēja pārtraukšana novedīs pie Satversmes 115.panta pārkāpšanas.

■ **Atkritumu apsaimniekošana**

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

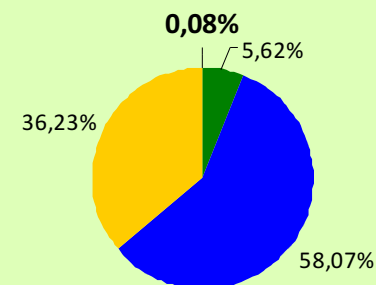
■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Ķīmisko vielu pārvaldība

(723., 781. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 2 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 17 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – nepieļaut, aizkavēt vai mazināt tā kaitējuma iespējamību, ko ķīmiskās vielas un maisījumi tiem piemītošo īpašību dēļ var nodarīt videi, cilvēku veselībai un īpašumam, kontrolēt darbības ražošanā un profesionālā lietošanā. Droša ķīmisko vielu pārvaldība ir pamats Latvijas ķīmiskās rūpniecības, farmakoloģijas, lauksaimniecības un citu tautsaimniecības nozaru konkurētspējīgai attīstībai.
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - objekti, kuros uzglabā un lieto nelielu ķīmisko vielu daudzumu tiks kontrolēti tikai sūdzību vai avāriju gadījumā;
 - Latvija nevarēs nodrošināt Ķīmisko ieroču neizplatīšanas līgumā noteiktās saistības, starptautiskā vidē radīsies aizdomas par iespēju ražot ķīmiskos ieročus vai to sastāvdaļas;
 - tiks pavājināta stratēģiskās nozīmes preču ražošanas un ieviešanas kontrole (attiecībā uz ķīmiskām un radioaktīvām vielām);
 - netiks veiktas SEVESO (rūpnieciskas avārijas riska objektu) uzraudzība, kuru teritorijās atrodas ievērojams daudzums ķīmisko vielu, kuru neatbilstoša lietošana var radīt avārijas ar būtisku negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību, īpašumu un vidi;
 - netiks veikta uzskaitē bīstamām ķīmiskām vielām un maisījumiem, kā arī biocīdiem;
 - darbinieki un iedzīvotāji nebūs informēti par ķīmisko vielu ietekmi, ja netiks uzraudzīta ķīmisko vielu drošības datu lapās iekļautā informācija, kā arī ķīmisko vielu izmantošana.

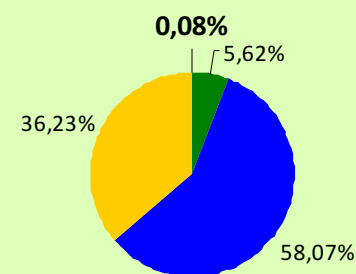

- Ķīmisko vielu pārvaldība
- Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai
- ES fondi un ārvalstu finansējums
- Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Radioaktīvo vielu apsaimniekošana

(724., 812.funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 2 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 16 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – nodrošināt radiācijas un jonizējošā starojuma avotu, t.sk. medicīnā izmantojamo radioloģisko ierīču, drošu pārvaldību, izsniedzot licences, veicot gaisa, ūdens un augsnes radioaktivitātes kontroli un nodrošinot 24 stundu operatīvo gatavību radiācijas avārijām.
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - palielināsies apdraudējums iedzīvotājiem un videi - jonizējošā starojuma avoti valstī un tās tuvumā rada draudus iedzīvotājiem, dabas resursiem, ekonomikai;
 - samazināsies iespēja apkarot nelegālo radioaktīvo un kodolmateriālu izplatīšanu;
 - palielinās terorisma aktu iespējamība, kuros izmanto t.s. radioloģiskos ieročus jeb “netīrās bumbas”;
 - netiks nodrošinātas NATO un ES dalībvalstij noteiktās prasības.

Radioaktīvo vielu apsaimniekošana

Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

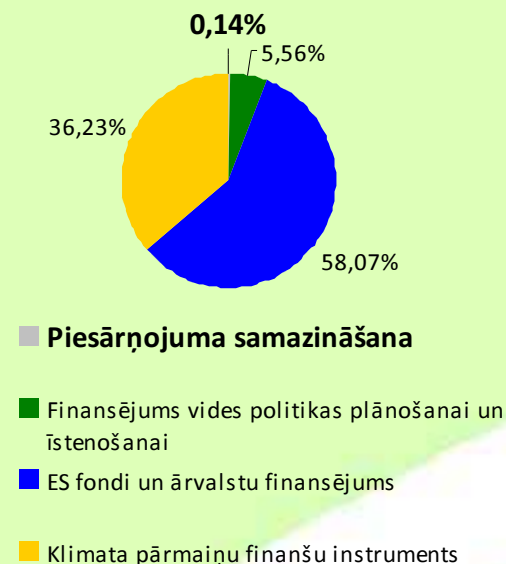
ES fondi un ārvalstu finansējums

Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Piesārņojuma samazināšana

(725., 782., 790. funkcija)

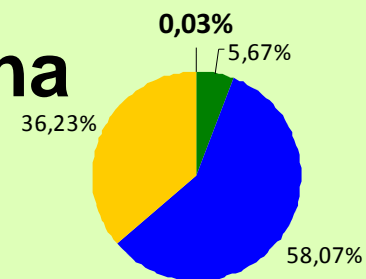
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 4 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 28 darbinieki (slodzes); VPVB 2 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – nodrošināt tautsaimniecības radītā piesārņojuma ierobežošanu un kontroli ar mērķi horizontālā regulējuma līmenī veicināt vides kvalitātes standartiem atbilstošas gaisa kvalitātes, ūdeņu un augsnes aizsardzības pasākumu īstenošanu
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - lieli rūpniecības objekti var tikt izveidoti nesankcionēti, nerespекtējot vides aizsardzības prasības;
 - palielinoties gaisa, ūdeņu un augsnes piesārņojumam ilgtermiņā videi, dabai un cilvēka veselībai tiks nodarīts neatgriezenisks kaitējums;
 - palielināsies piesārņotu vietu skaits, tās netiks apzinātas un netiks veikta sanācija, piesārņojums nekontrolēti izplatīsies kaimiņu īpašumos, īpašumam samazināsies tirgus vērtība;
 - mazināsies Latvijas uzņēmēju konkurētspēja starptautiskā līmenī

Rūpniecisko avāriju risku samazināšana

(726., 791. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 2 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana**
 - VPVB 2 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – izstrādāt un kontrolēt ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un bīstamajiem maisījumiem saistīto rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumus
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - var būtiski palielināties rūpniecisko avāriju riski, t.sk. valsts drošībai nozīmīgos objektos;
 - pasliktināsies Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitāte, iespējami materiālie zaudējumi

■ Rūpniecisko avāriju risku mazināšana

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

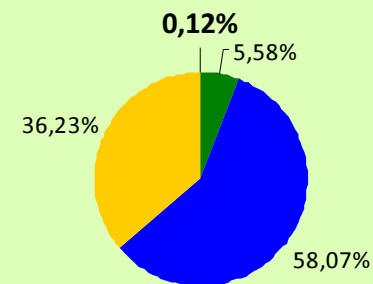
■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Zemes dzīļu aizsardzība

(727., 783., 817., 820. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 2 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VVD 19 darbinieki (slodzes); LVĢMC
- **būtība** – nodrošināt zemes dzīļu kompleksu, racionālu, vidi saudzējošu un ilgtspējīgu izmantošanu, noteikt un kontrolēt zemes dzīļu aizsardzības prasības. *Zemes dzīles ir neatjaunojams dabas resurss, tādēļ to izmantošanai un ieguvei jābūt valsts kontrolē.*
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - trūks informācijas par pieejamiem resursiem un to kvalitāti;
 - palielināsies nelegālā derīgo izrakteņu ieguve, apdraudot pazemes ūdeņu līmeņa izmaiņas, iespējams piesārņojums dzeramā ūdens ieguves vietās;
 - ilgtermiņā nekontrolēta, bez iepriekšējas izpētes derīgo izrakteņu ieguve var radīt kvalitatīvu dabas resursu trūkumu;
 - netiks pilnā apmērā iekasēts dabas resursu nodoklis;
 - derīgie izrakteņi ir būtiska izejviela būvniecībā, nelegāli iegūtas izejvielas kropļo konkurenci būvuzņēmējiem

■ Zemes dzīļu aizsardzība

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

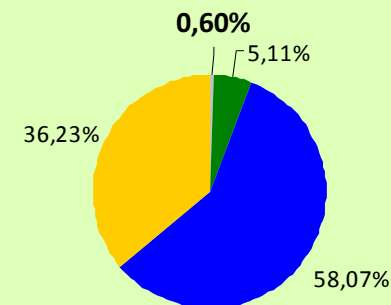
■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzība un apsaimniekošana (1)

(728., 795., 800., 798., 754. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 6 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - DAP 72 darbinieki (slodzes); NBD 27 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) ir ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību - retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - neizstrādājot individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, visās aizsargājamajās teritorijās būs spēkā vienādi stingri noteikumi, kas atsevišķos gadījumos varētu tikt "mīkstināti";
 - pastāv risks nepiesaistīt arī tos ES fondu finanšu līdzekļus, kas jau ir "iezīmēti" dabas aizsardzības pasākumiem (LIFE+ programma ~ 3milj. € katru gadu, dabas aizsardzības pasākumiem paredzētais finansējums no lauku attīstības un struktūrfondiem);
 - aizsargājamo teritoriju apmeklētāju plūsmas neregulēšana, tūrisma infrastruktūras nolietojums un tās neesamība var novest pie populāru un iecienītu dabas objektu vandālisma un pat iznīcināšanas;
 - netiks nodrošināta Vides ministrijas valdījumā esošā valsts nekustamā īpašuma apsaimniekošana atbilstoši normatīvajiem aktiem, tai skaitā ugunsdrošības noteikumiem un ES direktīvām sugu un biotopu aizsardzībā, bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanā. Pašvaldības nesāņems nodokļus, piemēros soda naudu par īpašuma neapsaimniekošanu (nepļaušana, atkritumu nesavākšana). Būtiski pasliktināsies valsts īpašumā esošo ēku un būvju tehniskais stāvoklis un samazināsies to vērtība, netiks nodrošināta to pilnvērtīga funkcionēšana, būtiski pieaugs remontdarbiem nepieciešamās izmaksas nākotnē.
 - NBD tiks apdraudēta pastāvēšana vienai no lielākajām Ziemeļaustrumeiropas dzīvo augu *ex situ* kolekcijām, kurai apjoma un vērtības ziņā nav pielīdzināmas Baltijas valstīs.

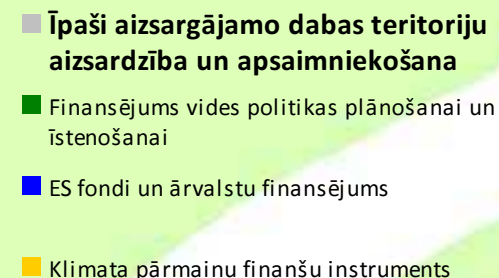
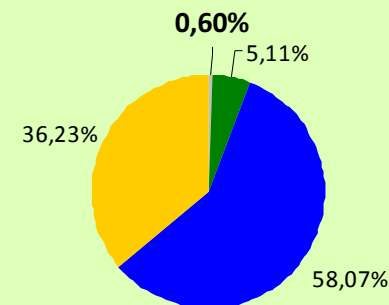

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzība un apsaimniekošana

- Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai
- ES fondi un ārvalstu finansējums
- Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzība un apsaimniekošana (2)

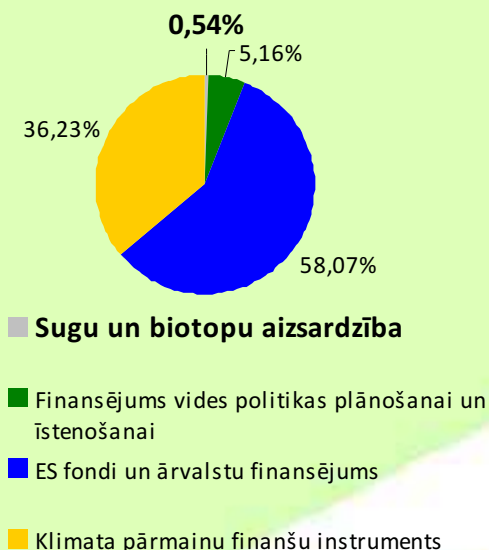
- **Kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem** - zemes īpašniekiem, kuru īpašumi atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā un līdz ar to ir noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi, ir tiesības saņemt kompensāciju par neiegūto mantisko labumu, kuru tie nevar iegūt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu aizsardzību un izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteikto saimnieciskās darbības ierobežojumu dēļ.
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - sabiedrības neapmierinātība, tiesvedība, zemes īpašnieku prasības noņemt aizsargājamās teritorijas statusu, lai zemes īpašumiem likvidētu saimnieciskās darbības ierobežojumus;
 - iespējama sabiedrības pretestība gadījumos, kad tiks veidotas jaunas aizsargājamās teritorijas vai veicot esošo teritoriju robežu precizēšanu.
 - zemes īpašnieki neveiks pasākumus nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku aizsardzībai.

Sugu un biotopu aizsardzība (1)

(729., 784., 753., 796., 801. funkcija)

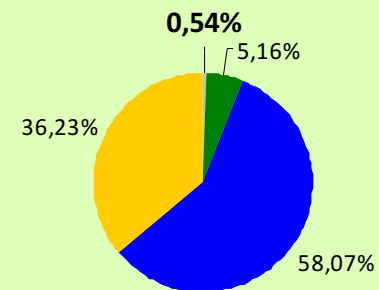
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 6 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana un kontroles pasākumi**
 - DAP 27 darbinieki (slodzes); VVD 40 darbinieki (slodzes); NBD 58 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – nodrošināt bioloģisko daudzveidību, saglabājot faunu, floru un biotopus, regulēt sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - bioloģiskās daudzveidības (t.sk. ģenētiskās daudzveidības) samazināšanās valstī;
 - kompensāciju (par aizsargājamo un migrējošo dzīvnieku nodarītajiem postījumiem) atcelšana ir radījusi sabiedrības un zemes īpašnieku neapmierinātību par saimnieciskās darbības ierobežojumiem un dabas aizsardzības sistēmu kopumā;
 - finansējuma samazināšana neļauj veikt steidzamus aizsardzības pasākumus to sugu un biotopu aizsardzībai, kura ir nepieciešama jau šobrīd;
 - nespēja kontrolēt jūras ūdeņus var piesaistīt ārvalstu zvejas kuģus nelegāli zvejojot Latvijas teritoriālajos ūdeņos, atņemot Latvijas zvejniekiem zvejas resursus;
 - pārmērīga un nekontrolēta zivju ieguve rada zivju resursu nespēju atražoties dabiskā ceļā, kas savukārt prasa ieguldījumus zivju audzēšanai, ja valsts gribēs atjaunot zivju resursu krājumus;
 - tiks neatgriezeniski zaudēta nozīmīga augu genofonda, tai skaitā, Latvijas selekcijas šķirņu genofonda daļa. Valstij zudīs viens no jaunu šķirņu aprobācijas, salīdzināšanas un selekcijas centriem.

Sugu un biotopu aizsardzība (2)

- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**

- sekas īstermiņā - būtisks investīciju pieaugums sabiedrības dzīves vides nodrošināšanai;
- sekas ilgtermiņā - sociāla katastrofa, kādu jau šobrīd piedzīvo daudzi pasaules reģioni, kas cieš no iekšzemes plūdiem, sausuma, erozijas, viesuļvētrām, neproporcionālas zemju apsaimniekošanas struktūras dēļ sāk trūkt dzeramais ūdens, izzūd lauksaimniecībai derīgā augsne vai tradicionālie pārtikas resursi.

■ Sugu un biotopu aizsardzība

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Klimata politikas izstrāde

(730., 731., 732.funkcija)

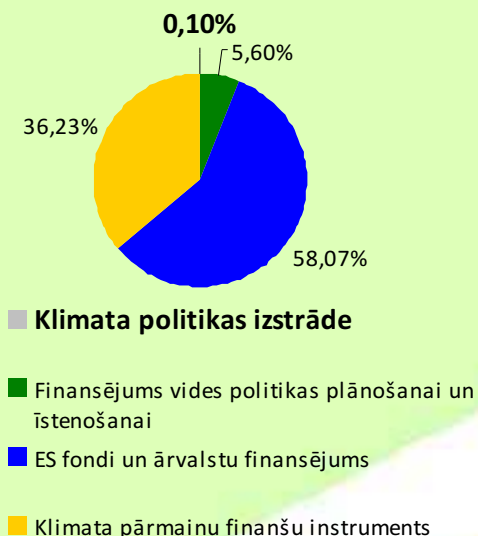
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**

- VIDM 12 darbinieki (slodzes)

- **būtība** – klimata politikas izstrāde un valsts starptautisko saistību izpildes nodrošināšana, Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPMFI) un citu Kioto elastīgo mehānismu ieviešanas normatīvās bāzes sagatavošana, atbalsts Kioto protokola kopīgi īstenojamo projektu izstrādei un ieviešanai, ES emisiju tirdzniecības sistēmas (ETS) darbības nodrošināšana

- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**

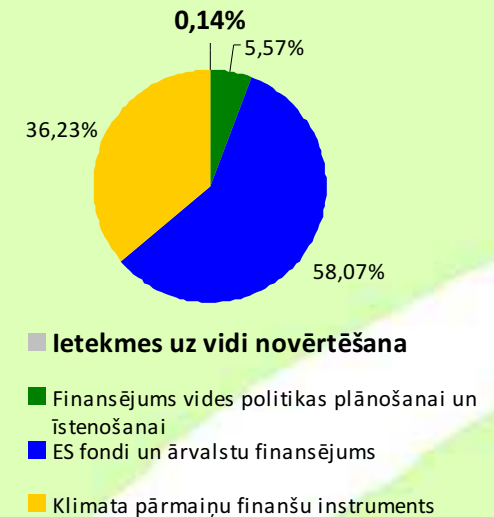
- nepilnvērtīgās pārstāvniecības starptautiskā līmenī dēļ starptautiski varētu tikt pieņemtas būtiskas Latvijai neizdevīgas, taču obligāti izpildāmas saistības;
- nenodrošinot Latvijas starptautisko saistību klimata politikas jomā izpildi, Latvijai varētu tikt liegta iespēja piedalīties Kioto protokola elastīgajos mehānismos, t.sk. liegta iespēja iegūt finansējumu KPMFI darbībai;
- Latvija negūtu potenciālos ieņēmumus no jaunu darījumu slēgšanas par noteiktā daudzuma vienību pārdošanu, turklāt nonāktu situācijā, ka tiktu laužti jau noslēgtie noteikto daudzuma vienību pārdošanas līgumi un Latvijai būtu jāatmaksā saņemtais finansējums.
- neizdevīgu ES ETS nosacījumu dēļ Latvijā atsevišķi komersanti varētu pārvietot savu darbību uz citām valstīm. Komersantu nepietiekamās izglītības un informētības par ES ETS dēļ, tie nespēj pietiekami efektīvi un operatīvi izmantot ES ETS sniegtās iespējas, kā rezultātā pazeminās to konkurētspēja un līdz ar to arī Latvijas tautsaimniecības kopējā konkurētspēja;
- nenodrošinot klimata pārmaiņu iespējamu novēršanu, tiktu neatgriezeniski mainīta gan Latvijas, gan visas pasaules iedzīvotāju dzīve - paaugstinoties ūdens līmenim, notiks teritoriju applūšana, paaugstinoties temperatūrai, biežākas kļūs dabas katastrofas, palielināsies slimību izplatība, samazināsies pārtikas pieejamība u.c.

Ietekmes uz vidi novērtēšana

(736., 786., 788. funkcija)

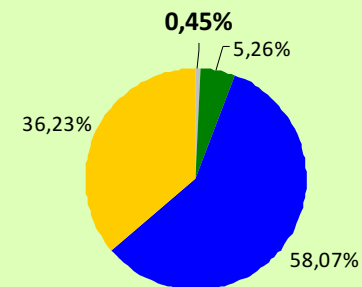
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 2 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana**
 - VPVB 5 darbinieki (slodzes); VVD 20 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – novērst vai samazināt paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Funkcija ir obligāta un nodrošina starptautisko saistību izpildi un ES struktūrfondu finansējuma saņemšanu infrastruktūras attīstības, enerģētikas, pilsētvides attīstības u.c. jomu projektiem, veicot vides aspektu izvērtēšanu un vides un ekonomisko aspektu optimālu līdzsvarošanu.
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - pārtraucot funkcijas īstenošanu pilnībā vai daļēji izraisītu katastrofālu situāciju Latvijas tautsaimniecībā, jo izsauktu lielo un vidējo ES finansēto projektu apturēšana ostu, dzelzceļa, autoceļu, ūdensapgādes un kanalizācijas, atkritumu apsaimniekošanas u.c. pilsētvides attīstības projektu, kā arī enerģētikas un lauksaimniecības jomās;
 - līdz ar to Latvijas tautsaimniecībā netiktu ieguldīti vairāku simtu miljonu ES pieejamā finansējuma līdzekļi, kā rezultātā ļoti būtiski pasliktināsies Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitāte un Latvijas ekonomiskā konkurētspēja, bet papildus vēl tiktu ierosinātas finansiālas sankcijas par ES prasību un ANO konvenciju prasību neizpildi, kā arī strauji attīstītos vides un dabas objektu degradācija un bīstamu avāriju riska pieaugums, kas kopumā faktiski izslēgtu Latvijas spēju pārvarēt krīzi ilgstošā laika posmā.

Vides informācijas sagatavošana (1)

(734., 785., 792., 797., 804., 816., 818., 820. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 7 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana**
 - VVD 10 darbinieki (slodzes); DAP 21 darbinieks (slodzes); VPVB 3 darbinieki (slodzes); LDM 16 darbinieki (slodzes); LVĢMC
- **būtība** – vides informācijas sabiedrībai sagatavošana, izplatīšana un sabiedrības izpratnes palielināšana par vides nozares jautājumiem, t.sk. apstrīdēto administratīvo aktu vides aizsardzības jomā un sabiedrības līdzdalības tiesību vai tiesību uz vides informāciju pārkāpumu izskatīšanas nodrošināšana un vispārējo meteoroloģisko prognožu sagatavošana, vides informācijas sistēmu uzturēšana, ziņojumu sagatavošana ES un starptautiskajām organizācijām

Vides informācijas sagatavošana

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

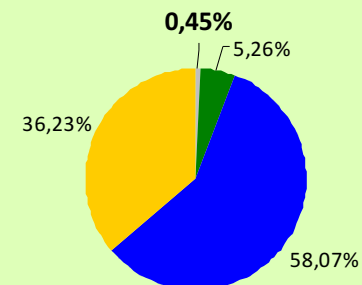
■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Vides informācijas sagatavošana (2)

- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**

- sabiedrība netiks izglītota vides aizsardzības jomā, netiks skaidroti pieņemtie lēmumi, radot papildus protestus un ES fondu finansēto projektu apturēšanu;
- starptautisko saistību neizpildes gadījumā attiecībā uz vides informācijas sniegšanu sabiedrībai var tikt piemērotas soda sankcijas, kas ir lielākas nekā izdevumi funkcijas izpildei;
- neziņošanas gadījumā tiks piemērotas sankcijas, atbilstoši starptautiskajos līgumos noteiktajiem uzstādījumiem (individuāli katrā gadījumā - ES soda naudas, atsevišķās konvencijās - balsošanas tiesību atņemšana vai soda naudas). Virkne ziņojumu ir tieši saistītas ar SEG emisiju kvotu piešķiršanas apjomiem Latvijai - neziņojot šīs lietas, nebūs pieejami ievērojami finanšu resursi citās budžeta programmās.
- valsts teritorijā nebūs pieejama informācija par situāciju meteoroloģijas, hidroloģijas, vides kvalitātes jomā, t.n. - visi, kam nepieciešama šī informācija operatīvajai reaģēšanai ārkārtas situācijās (NBS, glābšanas dienesti, vides un veselības kontroles institūcijas, komersanti) tādu nevar saņemt;
- informācijas neesamība radīs draudus bīstamu vielu aprītei gan dabā, gan kravu pārvadājumos, gan tirdzniecībā, kas var radīt būtiskus draudus cilvēka dzīvībai un veselībai (piemēram, ķīmisko vielu datu bāze, kas satur informāciju par valstī izmantojamajām ķīmiskajām vielām, šo bāzi izmanto gan civilās aizsardzības, gan veselības kontroles dienesti);
- informācijas nepieejamība rada sabiedrības neapmierinātību ar valsts pārvaldi.

Vides informācijas sagatavošana

■ Finansējums vides politikas plānošanai un īstenošanai

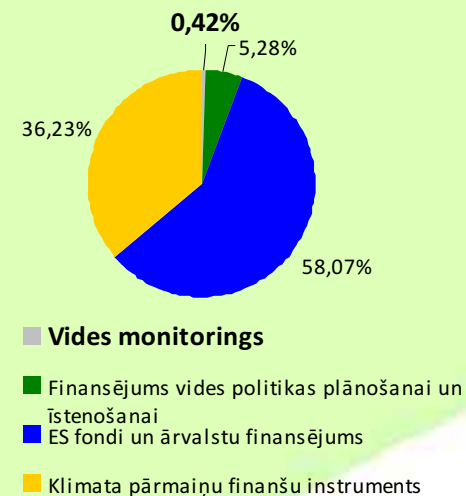
■ ES fondi un ārvalstu finansējums

■ Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Vides monitorings

(735., 815. funkcija)

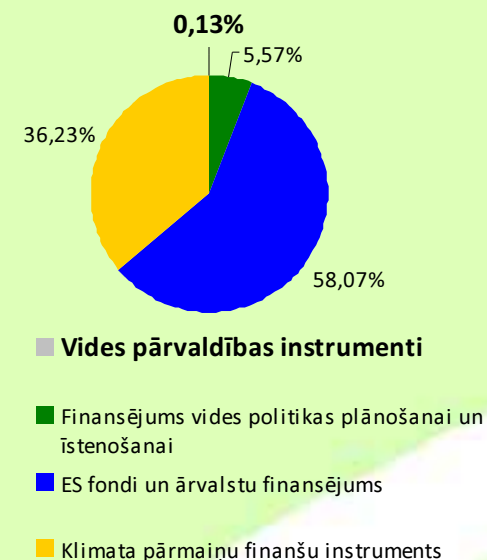
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 1 darbinieks (slodzes)
- **politikas īstenošana – DAP un LVĢMC**
- **būtība** – sistemātiski, regulāri un mērķtiecīgi vides stāvokļa, sugu un biotopu, kā arī piesārņojuma emisiju novērojumi, mērījumi un analīze
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - funkcijas likvidēšanas gadījumā tiks piemērotas sankcijas, atbilstoši starptautiskajos līgumos noteiktajiem nosacījumiem; nebūs iespējams novērtēt vides stāvokli valstī, nebūs dati nacionālo vides indikatoru ziņošanai, nebūs datu sabiedrības informēšanai par vides kvalitāti valstī, nebūs iespējama vides aizsardzība bez informācijas par situāciju; netiks iegūta aktuālā informācija par vides stāvokli un tā izmaiņām ES līdzfinansēto projektu uzsākšanai un arī projektu īstenošanas novērtēšanai un sabiedrība netiks nodrošināta ar šo informāciju;
 - datu trūkums kavēs izstrādāt atbilstošu politiku arī citās nozarēs (piemēram, lauksaimniecība, transports);
 - pārtraucot veikt novērojumus, nevarēs sagatavot informāciju par bīstamām parādībām un ārkārtas situācijām, nevarēs nodrošināt civilai un militārai aizsardzībai nepieciešamo informāciju, valstī nebūs pieejama konkrēta informācija par bīstamām situācijām piesārņojuma jomā,
 - attīstības plānošanas jautājumi (t.sk. teritoriālpilānošana) bez primārās informācijas kļūs bezjēdzīgi, rezultātā, nenodrošinot šo pamatinformāciju, apkārtējās vides stāvoklis var kļūt bīstams iedzīvotājiem (piesārņots gaiss, piesārņoti ūdeņi no kaimiņvalstīm utt.)

Vides pārvaldības instrumenti

(738., 763., 752., 793. funkcija)

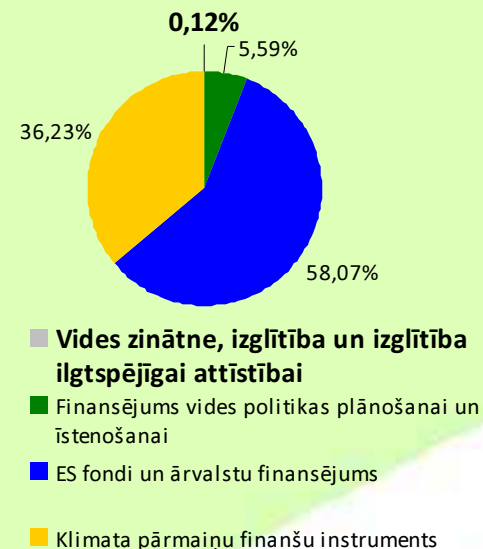
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 4 darbinieki (slodzes)
- **politikas īstenošana – kontroles pasākumi**
 - VPVB 1 darbinieks (slodzes); VVD 19 darbinieki (slodzes); LVAFA 2 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – ekomarkējums, vides vadības un audita sistēma, dabas resursu nodoklis – instrumenti, lai veicinātu dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežotu vides piesārņošanu, samazinātu vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicinātu jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, atbalstītu tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli nodrošinātu vides aizsardzības pasākumus
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - tiks samazināta vai pārtraukta dabas resursu nodokļa maksātāju uzraudzība, dabas resursu nodoklis netiks aprēķināts un maksāts par visu reālo piesārņojumu un dabas resursu ieguvī un lietošanu, valsts nesaņems finansējumu, kurš varētu tikt izmantots vides un citu problēmu risināšanai;
 - neuzraugot dabas resursu nodokļa samaksu, tiks zaudēts viens no ekonomiskajiem stimuliem piesārņotājam attīstīt jaunas tehnoloģijas, atkārtoti izmantot dabas resursus, atkritumus, iepakojumu u.c.
 - netiks nodrošināta ilgtspējīga attīstība, pasliktināsies iedzīvotāju dzīves līmenis un vides kvalitāte;
 - uzņēmējiem tiks radīti apstākļi, kas ilgtermiņā neveicinās konkurētspējas attīstību, īpaši starptautiskā mērogā

Vides zinātne, izglītība un izglītība ilgtspējīgai attīstībai

(737., 769., 805., 802.funkcija)

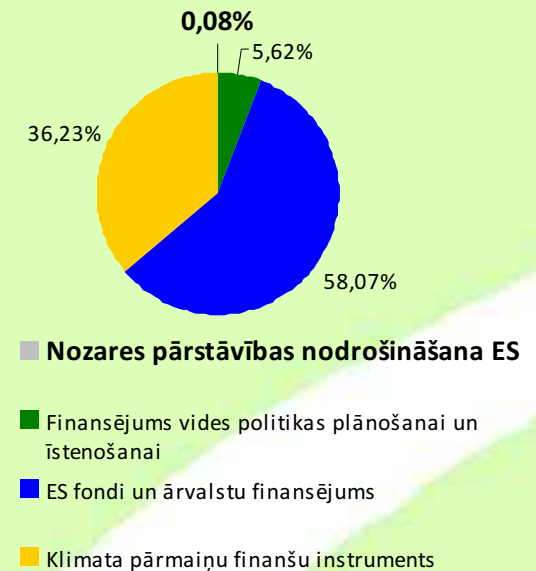
- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 1 darbinieks (slodzes)
- **politikas īstenošana**
 - LDM 16 darbinieki (slodzes); NBD 7 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – veicināt vides zinātnes, vides izglītības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai prasmju apguvi dabas resursu saglabāšanai un racionālai izmantošanai, vides problēmu risināšanai un atbildīgu lēmumu pieņemšanai
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - pazemināsies vides izglītības kvalitāte pamatskolu un vidusskolu skolēnu būtiskai daļai; sašaurināsies bioloģijas, ģeogrāfijas, dabaszinību, kā arī pamatskolu skolotāju tālākizglītības iespējas, negatīvi ietekmējot šo priekšmetu mācīšanas kvalitāti skolās, tiks sagrauta šobrīd labi funkcionējoša sadarbības sistēma "skola-muzejs"; tiks ierobežotas pieaugušo mūžizglītības iespējas dabaszinību jomā;
 - ģimenes tiks ietekmētas maznodrošināto un sociāli mazāk aizsargāto iedzīvotāju slāņu (daudzbērnu ģimenes, pensionāri, bērnu namu audzēkņi, cilvēki ar dažādiem fiziskās un garīgās veselības traucējumiem u.c.) neformālās vides izglītības, kā arī brīvā laika pavadīšanas iespējas, jo tieši šīm iedzīvotāju grupām lielākā daļa LDM piedāvājuma ir pieejama ar būtiskām atlaidēm vai bez maksas;
 - tā kā vides izglītības galvenā prioritāte ir bērnu un jauniešu izglītošana, tad neieguldot resursus tagad, šī paaudze valstij būs "zudusi", pretējā gadījumā nākošajai paaudzei būtu pavisam cita, augstāka līmeņa izpratne par vides un dabas aizsardzību, kas veicinātu sabiedrības vides apziņas veidošanos;
 - tiks nopietni apdraudēta vienas no lielākajām Baltijā dabaszinātnisko priekšmetu kolekcijas pastāvēšana;
 - nepilnveidojot informācijas un izglītības darbu, tiks samazināta iespēja sabiedrībai saņemt informāciju par pasaules un Latvijas dabas resursiem un kultūras mantojumu, tā saudzīgu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Nozares pārstāvības nodrošināšana ES

(720., 772. funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 7 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – Latvijas Republikas interešu pārstāvēšana ES Padomes darba grupās, atbilstīga pārstāvniecība Coreper I sanāsmēs un Vides padomēs, Komisijas sanāsmēs, paužot Latvijas viedokli par topošajiem ES vides tiesību aktiem un aizstāvot Latvijas intereses VIDM kompetencē esošajās jomās
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - nebūs iespēja pārstāvēt Latvijas intereses, kā rezultātā Latvijai var tikt noteiktas augstākas prasības vides aizsardzības un klimata politikas jomā, kas nebūs finansiāli izpildāmas;
 - netiks kvalitatīvi sagatavotas vēstnieku un ministru sanāksmes;
 - tiks sagrautas esošās iestrādes Latvijas nacionālo interešu aizstāvībā vides aizsardzības un klimata politikas jomā;
 - palielināsies pārkāpumu procedūru un tiesvedību skaits, kam ir ne tikai juridiskas, bet arī finansiālas sekas

Vides aizsardzības fonds

(762., 764., 765., 767., 770., 774.funkcijas)

- **fonda darbības nodrošināšana**
 - LVAFA 4 darbinieki (slodzes)
- **būtība** - Latvijas vides aizsardzības fondā iesniegto projektu izvērtēšana un sagatavošana izskatīšanai, lai pieņemtu lēmumu par projektu finansēšanu vai noraidīšanu, kā arī finansēto projektu administrēšana
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - netiks nodrošināta nevalstisko organizāciju un pašvaldību iesaistīšana vides aizsardzībā;
 - netiks īstenoti pasākumi pašvaldību vides politikas īstenošanai un vides infrastruktūras sakārtošanai, sabiedrības vides apziņas veicināšanai, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai;
 - netiks nodrošināti kontroles pasākumi ūdeņu bioloģisko (zivju) resursu aizsardzībai un saglabāšanai; netiks samazināta nelikumīgu zivju iegūšana zivju lieguma laikā un ar neatļautiem paņēmieniem, kā rezultātā samazināsies zivju resursi;
 - netiks nodrošināta atbilstība Kioto protokolam, netiks nodrošināta Latvijas iespēja piedalīties starptautiskajā emisiju tirdzniecībā, samazināsies valsts budžeta ieņēmumi;
 - nebūs sagatavots pamatojums finansējuma pieprasījumam, netiks piesaistīti un apgūti ES līdzekļi, kas būs zaudējums Latvijas tautsaimniecībai;
 - netiks nodrošināta savvaļā reto dzīvnieku saglabāšana *ex-situ* apstākļos

Vispārējās atbalsta funkcijas VIDM resorā

(718., 761., 777., 787, 794., 803., 799.funkcija)

- **darbinieki (slodzes)**

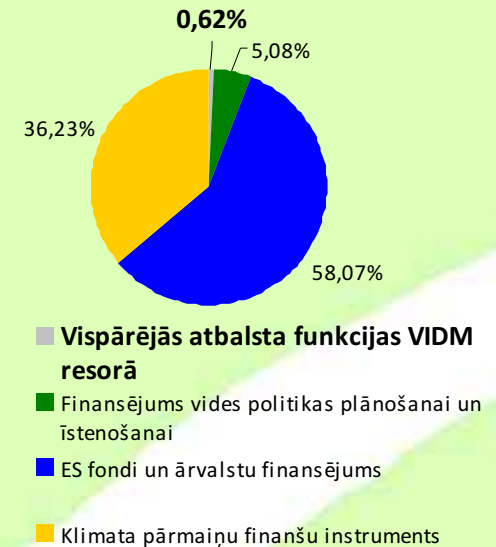
- VIDM - 30; LVAFA – 1; VVD – 59; VPVB – 3; DAP – 15; LDM – 18; NBD - 8

- **būtība:**

- nodrošināta VIDM resora iestāžu darbība (grāmatvedība un finanšu plānošana, iekšējais audits, dokumentu pārvaldība un arhīvs, juridiskais nodrošinājums, personāla vadība, IT nodrošinājums, materiāli tehniskais nodrošinājums, t.sk. arī ieejas biļešu kases darbības nodrošināšana un apsardze);
 - funkcija ir neatņemama valsts varas pastāvēšanas sastāvdaļa, jo tā atbalsta un nodrošina nozares pamatfunkciju īstenošanu;
 - VIDM resorā veikta centralizētās grāmatvedības izveide.

- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**

- pamatfunkciju veicējiem būs jāuzņemas atbalsta funkcijas, kā rezultātā pamatfunkcijas tiks veiktas mazākā apjomā, bet atbalsta funkcijas tiks veiktas ilgākā laikā un mazāk kvalitatīvi;
 - nepietiekams materiāltehniskais nodrošinājums (transports, degviela, kancelejas preces, līdzekļi pārkāpumu fiksēšanai u.c.) neļaus veikt pamatfunkcijas vispār vai veikt tās izlases veidā, nespējot reaģēt uz akūtām problēmām;
 - apdraudēta viena no sabiedrībā iecienītākā un apmeklētākā muzeja (LDM) darbība, pārtraukta Nacionālo muzeju krājuma pieejamības nodrošināšana sabiedrībai;
 - apdraudēta NBD kā zinātniskas un izglītojošas iestādes pastāvēšana un uzkrātā intelektuālā potenciāla līmeņa saglabāšana.

Iemaksas starptautiskajās organizācijās un to koordinēšana

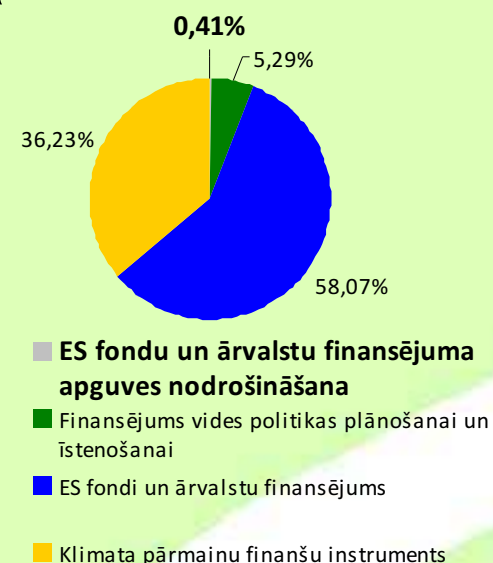
- **iemaksu koordinācija**
 - (VIDM 1 darbinieks (slodzes))
- **būtība** – nodrošināt Latvijas Republikas dalībvalsts iemaksas starptautiskajām vides un dabas aizsardzības organizācijām un līgumiem, tādējādi nodrošinot Latvijas Republikas starptautisko finansiālo saistību izpildi
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - netiks izpildītas saistības, kuras Latvija uzņēmusies vides aizsardzības un klimata jomā;
 - nebūs iespēja piedalīties organizāciju darbā, ietekmēt lēmumus un saņemt nepieciešamos datus

ES fondu un ārvalstu finansējuma apguves nodrošināšana

(739., 740., 741., 742., 743., 744., 745., 746., 747., 748., 749.funkcija)

- **politikas plānošana un tiesību aktu izstrāde**
 - VIDM 60 darbinieki (slodzes)
- **būtība** – veic ES fondu un ārvalstu finansēto projektu izpildes, uzraudzības un kontroles funkciju, nodrošina pārbaudes projekta īstenošanas vietās; veic starpniekinstitūcijas un atbildīgās iestādes funkcijas
- **riski funkciju samazinot vai pārtraucot:**
 - netiks apgūti Latvijai pieejamie finanšu resursi;
 - tiek apdraudēta projektu ieviešana un to pabeigšana;
 - netiks nodrošināta līdzekļu izlietojuma uzraudzība
 - netiks uzkrāta ziņošanai nepieciešamā informācija;
 - samazināsies maksājumu pieprasījumu izskatīšanas intensitāte, tiks kavēti maksājumi projekta izpildītājiem, iespējamās soda sankcijas;
 - netiks nodrošināta projektu noslēguma kvalitatīva dokumentācijas sagatavošana, kas apdraud noslēguma maksājuma saņemšanu;
 - netiks nodrošināta projektu pēcieviešanas uzraudzība;
 - nerasniedzot noteikto finanšu progresu mērķi, Latvija zaudē daļu no tai piešķirtā finansējuma

Vide kā valstiskā vērtība

- **Valsts un drošība:**

- atbilstoši Satversmei, laba vides kvalitāte nodrošina sabiedrības tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, nepieļaujot epidēmijas, dabas un rūpnieciskās katastrofas.

- **Konkurētspēja:**

- laba vides kvalitāte nodrošina priekšnoteikumus investīciju piesaistei, uzņēmēju konkurētspējai, tūrismam. Ja vides kvalitāte netiks nodrošināta vismaz pašreizējā līmenī, jau tuvākā nākotnē var prognozēt būtisku investīciju piesaistes, uzņēmēju konkurētspējas un tūrisma attīstības kritumu, kā rezultātā izmaksās investīciju piesaistei, uzņēmēju konkurētspējas nodrošināšanai, tūrismam būs nepieciešamas ievērojami lielākā apjomā.

- **Sociālais nodrošinājums:**

- valsts īpašumā esoši dabas objekti ir publiski pieejami un sniedz rekreācijas iespējas sabiedrībai, tādējādi mazinot sociālo nevienlīdzību un spriedzi;
- labs vides stāvoklis garantē arī cilvēku veselības nodrošināšanu.

Secinājumi

- Budžeta samazinājums valsts pārvaldei jau radījis kapacitātes pazemināšanos politikas izstrādes kvalitātes nodrošinājumā un politikas īstenošanas nodrošināšanā
- Pārtraucot funkcijas īstenošanu pilnībā vai daļēji tiks pārkāpts Satversmes 115.pants:
 - “Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu”
- Nepildot starptautiskās un ES saistības pret Latviju var tikt ierosinātas pārkāpuma procedūras, piemērotas soda sankcijas
 - saskaņā ar Lisabonas līgumu un Komisijas paziņojumu SEK(2005)1658, Latvijai noteiktais minimālais soda naudas apmērs - 320 000 EUR; kavējuma nauda - 384 – 23040 EUR dienā;
 - soda naudu maksāšana neatbrīvo no pārkāpuma novēršanas
- Dabas resursu iznīcināšana samazinās valsts konkurētspēju starptautiskajā līmenī. Turklāt zaudētāji būs sabiedrība kopumā, kam tiks liegta iespēja uz dzīvi labvēlīgā vidē, attiecīgi proporcionāli samazināsies arī tūrisma un pakalpojumu nozares attīstība un ieņēmumi no tās valsts budžetā.

Vides ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494
Tālrunis: 67026470, 67026500
Fakss: 67820442
E-pasts: pasts@vidm.gov.lv
Mājas lapa: <http://www.vidm.gov.lv/>